Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍ ADVOKÁTKY
TAMARY ĆAPETA
přednesené dne 5. června 2025 [1]

Věc C-811/23 P

Evropská komise
proti
Zippo Manufacturing Co.,

Zippo GmbH

„Kasační opravný prostředek – Společná obchodní politika – Nařízení (EU) č. 654/2014 – Opatření přijatá Spojenými státy na dovoz určitých výrobků z hliníku a oceli – ‚Vyrovnávací' opatření ve formě dodatečných valorických cel uplatňovaných na určité kategorie výrobků – Právo být vyslechnut"

I. Úvod

1. „Nejkrásnější slovo ve slovníku je pro mě clo a je to moje oblíbené slovo", prohlásil nedávno prezident Spojených států, Donald J. Trump [2].

2. Již během svého prvního prezidentského období, ne-li dříve, byl prezident Trump fascinován cly: v roce 2018 uložily Spojené státy americké (dále jen „Spojené státy") na jeho pokyn valorická cla na několik typů výrobků z oceli pocházejících z jiných zemí, včetně výrobků pocházejících z Unie. V reakci na to uložila Unie vyrovnávací opatření ve formě dodatečných valorických cel na některé celní položky kombinované nomenklatury [3] (dále jen „KN").

3. Jednou z kategorií výrobků, která se ocitla v křížové palbě geopolitických zájmů, byl kód KN 9613 80 00 („Ostatní zapalovače"), na který prováděcí nařízení (EU) 2020/502 [4] (dále jen „napadené nařízení") uložilo dodatečné valorické clo ve výši 20 %.

[1] – Původní jazyk: angličtina.

[2] – Viz Leonard, J., „In Trump's Economic Plan, Tariff Is ‚the Most Beautiful Word' ", https://www.bloomberg.com/news/newsletters/2024-10-15/in-trump-s-economic-plan-tariff-is-the-most-beautiful-word, 15. října 2024.

[3] – Příloha I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku (Úř. věst. 1987, L 256, s. 1; Zvl. vyd. 02/02, s. 382) (dále jen „kombinovaná nomenklatura").

[4] – Prováděcí nařízení Komise (EU) 2020/502 ze dne 6. dubna 2020 o některých opatřeních obchodní politiky týkajících se určitých výrobků pocházejících ze Spojených států amerických (Úř. věst. 2020, L 109, s. 10).

4. Zapalovač „Zippo“, typicky americký výrobek, lze zařadit právě do této kategorie výrobků. Společnosti Zippo Manufacturing Co., Zippo GmbH a Zippo SAS (dále jen společně „Zippo“)[5] tudíž napadly uvedené nařízení u Tribunálu. Jedním z jejich argumentů bylo, že měly být před uložením dotčených cel vyslechnuty.

5. V rozsudku ze dne 18. října 2023, Zippo Manufacturing a Zippo v. Komise (T-402/20; dále jen „napadený rozsudek“, EU:T:2023:640), se Tribunál s uvedenou argumentací ztotožnil.

6. Evropská komise podala proti uvedenému rozsudku kasační opravný prostředek, v němž mimo jiné tvrdila, že právo být vyslechnut zaručené čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) se v projednávané věci nepoužije. Souhlasím s tvrzením Komise.

II. Skutečnosti předcházející sporu

A. Ke správnímu řízení

7. Skutečnosti předcházející projednávanému sporu jsou vylíčeny v bodech 2 až 13 napadeného rozsudku. Zopakovat je nutno následující.

8. Dne 2. března 2018 zveřejnil prezident Donald J. Trump mimo jiné následující příspěvek na sociální síti Twitter:

„My musíme chránit naší zemi a naše pracující. Náš ocelářský průmysl je na tom mizerně. KDYŽ NEMÁTE OCEL, NEMÁTE ZEMI![6]“.

9. Dne 8. března 2018 přijaly Spojené státy opatření ve formě valorického cla ve výši 20 % na dovoz určitých výrobků z oceli a hliníku pocházejících mimo jiné z Unie, s účinností od 23. března 2018 a na dobu neurčitou[7].

10. Dne 16. května 2018 zveřejnila Komise v reakci na uvedená opatření prováděcí nařízení (EU) 2018/724[8] za účelem postupného uplatnění dodatečných cel na některé výrobky pocházející ze Spojených států. Mezi rozličné výrobky, které jsou zařazeny v kódech KN spadajících do působnosti uvedeného nařízení, patří kukuřice cukrová, brusinky, tabák, líčidla, oděvy, výrobky z oceli, bourbon, papír, obuv, předměty pro domácnost, pračky, baterie, motorová vozidla, motocykly, rybářská plavidla a motorové čluny.

[5] – V kasační odpovědi podané v projednávané věci společnosti Zippo uvádějí, že společnost Zippo SAS mezitím zanikla.

[6] – Viz The American Presidency Project, tweety ze dne 2. března 2018, k dispozici na internetových stránkách: https://www.presidency.ucsb.edu/documents/tweets-march-2-2018.

[7] – Viz United States Federal Register (*Federální úřední věstník USA*), Proclamation 9705 of March 8, 2018, Adjusting Imports of Steel into the United States (Prohlášení 9705 ze dne 8. března 2018, kterým se upravuje dovoz oceli do Spojených států), FR Doc. 2018-05478. Tato cla byla později odložena do 1. května 2018 a poté do 1. června 2018; viz United States Federal Register (Federální úřední věstník USA), Proclamation 9711 of March 22, 2018, Adjusting Imports of Steel into the United States (Prohlášení 9711 ze dne 22. března 2018, kterým se upravuje dovoz oceli do Spojených států), FR Doc. 2018-06425, a Proclamation 9740 of April 30, 2018, Adjusting Imports of Steel into the United States (Prohlášení 9740 ze dne 30. dubna 2018, kterým se upravuje dovoz oceli do Spojených států), FR Doc. 2018-09841.

[8] – Prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/724 ze dne 16. května 2018 o některých opatřeních obchodní politiky týkajících se určitých výrobků pocházejících ze Spojených států amerických (Úř. věst. 2018, L 122, s. 14) (dále jen „nařízení (EU) 2018/724“). V rozsahu, v němž se týkala motocyklů, byla uvedená cla předmětem řízení, které vedlo k vydání rozsudku ze dne 21. listopadu 2024, Harley-Davidson Europe a Neovia Logistics Services International v. Komise (C-297/23 P, EU:C:2024:971).

11. Dne 18. května 2018 oznámila Evropská unie Radě pro obchod se zbožím Světové obchodní organizace (WTO) navrhované pozastavení koncesí a dalších závazků v souladu s čl. 8 odst. 2 Dohody WTO o ochranných opatřeních, které se týkalo kódů KN uvedených v prováděcím nařízení (EU) 2018/724 [9].

12. Dne 24. ledna 2020 rozšířily Spojené státy cla na některé odvozené výrobky z oceli a hliníku, přičemž uvedená cla měla platit s účinností od uvedeného data, opět na dobu neurčitou [10].

13. Dne 6. března 2020 si Komise na základě článku 9 nařízení (EU) č. 654/2014 (dále jen „nařízení o prosazování pravidel mezinárodního obchodu“) [11] vyžádala stanoviska zúčastněných stran prostřednictvím oznámení zveřejněného na internetových stránkách Generálního ředitelství (GŘ) Komise pro obchod [12]. Shromažďování informací požadovaných GŘ pro obchod se již v uvedeném okamžiku týkalo mimo jiné kódu KN 9613 80 00 [13].

14. Společnosti Zippo se uvedeného postupu neúčastnily.

15. Dne 7. dubna 2020 zveřejnila Komise napadené nařízení.

16. Komise v něm vysvětluje, že „[b]ez ohledu na skutečnost, že USA tato opatření charakterizovala jako bezpečnostní opatření, jedná se v zásadě o ochranná opatření“ [14]. V důsledku uvedené skutečnosti a z toho důvodu, že konzultace se Spojenými státy nedospěly k uspokojivému řešení, uplatnila Evropská unie své právo na pozastavení a vyrovnání koncesí, v souladu s Dohodou WTO o ochranných opatřeních, na základě čl. 4 odst. 1 nařízení o prosazování pravidel mezinárodního obchodu [15].

17. Vhodná opatření přijatá za tímto účelem měla podobu opatření obchodní politiky spočívajících v pozastavení celních koncesí a uložení nových nebo zvýšených cel [16].

18. Pro výrobky, které spadají do kódu KN 9613 80 00 („Ostatní zapalovače“ a spadající do kategorie „Zapalovače cigaret a jiné zapalovače, též mechanické nebo elektrické, a jejich části a součásti, jiné než kamínky a knoty“), to znamenalo uložení dodatečného valorického cla ve výši 20 % [17].

[9] – Viz WTO, Výbor pro ochranná opatření, Immediate notification under Article 12.5 of the Agreement on Safeguards to the Council for Trade in Goods of propose suspension of concessions and other obligations referred to in paragraph 2 of Article 8 of the Agreement on Safeguards (Okamžité oznámení podle článku 12.5 Dohody o ochranných opatřeních dané Radě pro obchod se zbožím a týkající se navrhovaného pozastavení koncesí a jiných závazků uvedených v čl. 8 odst. 2 Dohody o ochranných opatřeních), G/SG/N/12/EU/1, s. 1.

[10] – Viz United States Federal Register (*Federální úřední věstník USA*), Proclamation 9980 of January 24, 2020, Adjusting Imports of Derivative Aluminum Articles and Derivative Steel Articles Into the United States (Prohlášení 9980 ze dne 24. ledna 2020, kterým se upravuje dovoz odvozených výrobků z hliníku a odvozených výrobků z oceli do Spojených států), FR Doc. 2020-01806.

[11] – Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 654/2014 ze dne 15. května 2014 o výkonu práv Unie za účelem uplatňování a prosazování pravidel mezinárodního obchodu a o změně nařízení Rady (ES) č. 3286/94, kterým se stanoví postupy Společenství v oblasti společné obchodní politiky k zajištění výkonu práv Společenství podle mezinárodních obchodních pravidel, zejména pravidel sjednaných v rámci Světové obchodní organizace (Úř. věst. 2014, L 189, s. 50).

[12] – Viz napadený rozsudek, bod 7.

[13] – V bodě 7 napadeného rozsudku Tribunál vysvětluje, že „[m]ezi opatřeními zvažovanými na konci tohoto shromažďování informací“ Komise uvedla možnost uplatnit dodatečná valorická cla na výrobky s kódem KN 9613 80 00. Ze spisu Tribunálu však podle mého názoru vyplývá, že již dotazník zveřejněný na internetových stránkách GŘ pro obchod zmiňoval možnost zvýšení cel na výrobky spadající pod uvedený kód KN.

[14] – Viz napadené nařízení, bod 2 odůvodnění.

[15] – Viz napadené nařízení, body 8 a 9 odůvodnění.

[16] – Viz napadené nařízení, bod 9 odůvodnění.

[17] – Viz čl. 1 odst. 2 napadeného nařízení.

Podle napadeného nařízení „[p]ři navrhování a volbě těchto opatření [použila] Komise objektivní kritéria v souladu s čl. 4 odst. 2 písm. c) a čl. 4 odst. 3 nařízení o prosazování pravidel mezinárodního obchodu [18].

19. Článek 4 odst. 2 písm. c) uvedeného nařízení zmocňuje Komisi k přijetí opatření obchodní politiky „v souladu s podmínkami Dohody WTO o ochranných opatřeních […] v podstatě rovnocenný[ch] úrovni koncesí či jiných závazků, jež byla dotčena ochranným opatřením“.

20. Podle čl. 4 odst. 3 nařízení o prosazování pravidel mezinárodního obchodu se dotčená opatření obchodní politiky stanoví na základě následujících kritérií: „a) účinnost opatření, pokud jde o donucení třetích zemí, aby dodržovaly pravidla mezinárodního obchodu“; „b) možnosti opatření, pokud jde o zmírnění následků pro hospodářské subjekty v Unii, které byly dotčeny opatřeními třetí země“; „c) dostupnost alternativních zdrojů dodávek dotčeného zboží či služeb, aby se v rámci Unie zamezilo nežádoucímu dopadu na návazná odvětví, veřejné zadavatele nebo zadavatele či konečné spotřebitele nebo aby byl tento dopad co nejmenší“; „d) zamezení nepřiměřené složitosti administrativních postupů a nepřiměřeným nákladům při provádění opatření“ a „e) jakákoli jiná konkrétní kritéria, která mohou být v mezinárodních obchodních dohodách stanovena pro případy uvedené v článku 3 nařízení o prosazování pravidel mezinárodního obchodu.

21. Ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, vyplývá, že podle poznámky ke spisu učiněné GŘ pro obchod dne 26. března 2020 v rámci shromažďování informací podle článku 9 nařízení o prosazování pravidel mezinárodního obchodu „posouzení jednotlivých tvrzení zúčastněných stran odráželo relevantní kritéria v souladu s nařízením o prosazování pravidel, konkrétně kritéria pod písmeny b) a c) výše. Při výběru výrobků byla Komise vedena především právě těmito kritérii. Vzhledem k tomu, že plánovaná opatření jsou cly uplatňovanými na hranici, je podmínka stanovená v písmenu d) splněna. Kritérium pod písmenem e) se nepoužije, neboť Dohoda WTO o ochranných opatřeních nestanoví žádná dodatečná zvláštní kritéria nad rámec toho, aby byla opatření v podstatě rovnocenná. Kritérium pod písmenem a) se na dotčenou situaci nevztahuje, neboť je relevantní pro jiné situace, které jsou předmětem úpravy nařízení o prosazování pravidel mezinárodního obchodu.“ [19]

22. Napadené nařízení vstoupilo v platnost dne 6. dubna 2020 [20].

23. Dne 7. dubna 2020 oznámila Unie Radě WTO pro obchod se zbožím opatření uložená napadeným nařízením na základě čl. 8 odst. 2 Dohody WTO o ochranných opatřeních [21].

24. Poté, co Spojené státy dne 31. října 2021 oznámily pozastavení svých opatření na období do 31. prosince 2023, Komise rovněž pozastavila opatření uložená napadeným nařízením do 31. prosince 2023 [22].

[18] – Viz bod 10 odůvodnění napadeného nařízení.

[19] – Uvedený dokument je zaregistrován pod označením Ares(2020)1798978 a byl společnostmi Zippo připojen k replice podané v řízení vedeném u Tribunálu.

[20] – Viz článek 3 napadeného nařízení.

[21] – Viz WTO, Výbor pro ochranná opatření, Immediate notification under Article 12.5 of the Agreement on Safeguards to the Council for Trade in Goods of propose suspension of concessions and other obligations referred to in paragraph 2 of Article 8 of the Agreement on Safeguards (Okamžité oznámení podle článku 12.5 Dohody o ochranných opatřeních dané Radě pro obchod se zbožím a týkající se navrhovaného pozastavení koncesí a jiných závazků uvedených v čl. 8 odst. 2 Dohody o ochranných opatřeních), G/SG/N/12/EU/2, s. 1.

[22] – Článek 2 prováděcího nařízení Komise (EU) 2021/2083 ze dne 26. listopadu 2021, kterým se pozastavují opatření obchodní politiky týkající se určitých výrobků pocházejících ze Spojených států amerických uložená prováděcími nařízeními (EU) 2018/886 a (EU) 2020/502 (Úř. věst. 2021, L 426, s. 41).

B. K napadenému rozsudku

25. Mechanické kovové „větruvzdorné“ zapalovače, které vyrábí společnost Zippo Manufacturing Co. ve Spojených státech, dováží do Unie společnost Zippo GmbH pod kódem KN 9613 80 00 (dále jen „dotčený výrobek“). Napadené nařízení se na uvedený kód KN vztahuje.

26. Dne 30. června 2020 podaly společnosti Zippo žalobu znějící na zrušení napadeného nařízení.

27. Dne 18. října 2023 vydal Tribunál napadený rozsudek, kterým zrušil napadené nařízení v rozsahu, v němž se týká výrobků spadajících pod kód KN 9613 80 00, a to z toho důvodu, že Komise nedodržela právo společností Zippo být vyslechnuty v řízení, které vedlo k přijetí uvedeného nařízení.

28. Napadený rozsudek je v podstatě strukturován následovně.

29. Pokud jde o otázku přípustnosti, přihlížel Tribunál pouze k situaci společnosti Zippo Manufacturing Co [23].

30. Uvedený soud zaprvé vysvětlil, že Zippo Manufacturing Co. byla napadeným nařízením osobně dotčena z toho důvodu, že „existuje soubor skutkových a právních okolností vytvářejících zvláštní situaci, kdy je [uvedená společnost] vymezena vzhledem ke všem ostatním hospodářským subjektům“ [24]. Zadruhé měl Tribunál za to, že Zippo Manufacturing Co. je napadeným nařízením bezprostředně dotčena mimo jiné z toho důvodu, že se napadené nařízení dotýká jejího práva přístupu na unijní trh [25]. Zatřetí měl uvedený soud za to, že zmíněná společnost má nadále právní zájem na pokračování v řízení navzdory pozastavení napadeného nařízení, aby se zabránilo vytýkanému protiprávnímu jednání v budoucnu [26].

31. Pokud jde o meritum žaloby, Tribunál ihned přikročil k posouzení pátého žalobního důvodu, kterým se společnosti Zippo dovolávaly porušení zásady řádné správy Komisí [27].

32. Zaprvé uvedený soud posoudil žalobní důvod společností Zippo z hlediska požadavků stanovených v článku 9 nařízení o prosazování pravidel mezinárodního obchodu. Dospěl k závěru, že zmíněné ustanovení neukládá Komisi povinnost informovat zúčastněné strany o procesu shromažďování informací prostřednictvím zveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie, ale že oznámení uvedeného procesu zveřejněním na internetových stránkách GŘ pro obchod je dostatečné [28].

33. Zadruhé Tribunál podotkl, že právo na řádnou správu zahrnuje samostatné právo každého být vyslechnut před přijetím jemu určeného individuálního opatření, které by se jej mohlo nepříznivě dotknout. V tomto ohledu vycházel z čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny [29]. Podle uvedeného soudu jsou vyrovnávací opatření uložená v souladu s článkem 4 nařízení o prosazování pravidel

[23] – Viz napadený rozsudek, body 44 a 45.

[24] – Napadený rozsudek, body 30 a 31.

[25] – Napadený rozsudek, bod 41.

[26] – Napadený rozsudek, bod 47.

[27] – Tribunál nerozhodl o čtyřech dalších žalobních důvodech uplatněných společnostmi Zippo, které vycházely zaprvé z porušení zásady proporcionality, zadruhé z porušení zásad zákazu diskriminace a rovnosti zacházení, zatřetí ze zjevně nesprávného právního a skutkového posouzení z důvodu nedostatečného odůvodnění ohledně výběru dotčeného výrobku a začtvrté ze zjevně nesprávného právního posouzení souvisejícího s povinnostmi Unie v rámci WTO.

[28] – V tomto smyslu viz napadený rozsudek, body 53 až 58.

[29] – V tomto smyslu viz napadený rozsudek, body 59 až 63.

mezinárodního obchodu „určena k tomu, aby […] vyvolávala nepříznivé hospodářské dopady na činnost podniků ze Spojených států, které vyvážejí do Unie výrobky, na něž se tato opatření vztahují“ [30]. Takové opatření, „i když není přijato v rámci individuálního řízení proti podnikům […], tak […] může představovat opatření, které se může nepříznivě dotknout zájmů podniků exportujících dotčené produkty […]“, „[n]elze tedy vyloučit“, že by se uvedené podniky mohly dovolávat práva být vyslechnuty [31].

34. Zároveň měl Tribunál za to, že vzhledem k tomu, že článek 9 nařízení o prosazování pravidel stanoví povinnost Komise vyžádat si informace a stanoviska týkající se hospodářských zájmů Unie v případě konkrétního zboží nebo služeb nebo v konkrétních odvětvích, a nikoli informace o konkrétních zájmech podniků, do jejichž právního postavení navrhované unijní akty nepříznivé zasahují, nejedná se o provedení práva být vyslechnut [32].

35. S ohledem na uvedené předpoklady a vzhledem k tomu, že Komise věděla, že by opatření zavedená napadeným nařízením mohla nepříznivě zasáhnout do právního postavení společností Zippo, dospěl Tribunál k závěru, že Komise měla zmíněnému účastníkovi řízení poskytnout možnost být vyslechnut v průběhu postupu přijímání napadeného nařízení [33].

36. Konečně měl Tribunál za to, že porušení práva být vyslechnut mohlo mít vliv na výsledek řízení. Podle názoru Tribunálu platí, že pokud by bylo společnostem Zippo přiznáno právo být vyslechnuty, „nelze […] vyloučit, že by napadené nařízení mělo odlišný obsah“ [34].

37. S ohledem na výše uvedené Tribunál vyhověl pátému žalobnímu důvodu a zrušil napadené nařízení, aniž přezkoumal ostatní žalobní důvody.

C. Řízení před Soudním dvorem

38. Kasačním opravným prostředkem podaným dne 26. prosince 2023 se Komise domáhá toho, aby Soudní dvůr zrušil napadený rozsudek, zamítl pátý žalobní důvod týkající se porušení zásady řádné správy a uložil společnostem Zippo náhradu nákladů řízení.

39. Společnosti Zippo navrhují, aby Soudní dvůr kasační opravný prostředek zamítl a podpůrně vrátil věc Tribunálu a dále aby uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

40. Komise využila práva na repliku a společnosti Zippo využily práva na dupliku. Jednání se nekonalo.

30 – V tomto smyslu viz napadený rozsudek, body 67 až 71.

31 – Viz napadený rozsudek, body 72 až 73.

32 – V tomto smyslu viz napadený rozsudek, bod 67.

33 – V tomto smyslu viz napadený rozsudek, body 74 až 77.

34 – V tomto smyslu viz napadený rozsudek, body 87 až 90.

III. Analýza

41. Na základě žádosti Soudního dvora se mám ve své analýze zaměřit na první důvod kasačního opravného prostředku. Komise v něm tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného posouzení, když dospěl k závěru, že uvedený orgán porušil právo společností Zippo být vyslechnuty, jak je zakotveno v čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny [35].

42. Uvedený důvod kasačního opravného prostředku Komise je rozdělen na tři části argumentace. První část vychází z toho, že Tribunál nezohlednil skutečnost, že se čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny nevztahuje na akty s obecnou působností. Ve druhé části Komise následně tvrdí, že napadené nařízení nepředstavuje „individuální opatření“. Konečně ve třetí části Komise tvrdí, že i kdyby měly společnosti Zippo právo být vyslechnuty, pokud jde o přijetí napadeného nařízení, bylo by uvedené právo zajištěno v rámci postupu shromažďování informací podle článku 9 nařízení o prosazování pravidel mezinárodního obchodu.

43. V souladu se strukturou použitou Komisí se budu postupně zabývat jednotlivými argumenty týkajícími se uvedených tří částí (oddíl A). Přestože Soudnímu dvoru navrhuji, aby uvedeným třem částem argumentace předloženým Komisí vyhověl, mám za to, že soudní řízení nedovoluje vydat konečné rozhodnutí, a věc je tudíž nutno vrátit zpět Tribunálu (oddíl B).

A. K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku

1. K první části: čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny se nevztahuje na akty s obecnou působností

44. Komise má za to, že Tribunál sice správně určil, že působnost čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny je omezena na individuální opatření [36], nicméně neuplatnil uvedený požadavek na postup vedoucí k přijetí napadeného nařízení, jelikož zmíněný akt unijního práva nepředstavuje individuální opatření ve smyslu uvedeného ustanovení [37].

45. Společnosti Zippo pak mají za to, že Tribunál neopominul požadavek na to, aby se jednalo o individuální opatření, jak vyplývá z čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny, a že napadený rozsudek netvrdí opak.

46. Souhlasím sice se společnostmi Zippo, že to není v napadeném rozsudku výslovně uvedeno, nicméně Komise správně uvedla, že Tribunál podle všeho vyložil a uplatnil čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny, jako kdyby tam zakotvený požadavek „individuálního opatření“ neexistoval, což má za následek, že uvedený soud patrně dospěl k závěru, že k uplatnění práva být vyslechnut postačuje nepříznivý účinek na určitou osobu [38].

47. Uvedený přístup je zjevně nesprávný.

[35] – V úvodu prvního důvodu kasačního opravného prostředku Komise podle všeho tvrdí, že pátý žalobní důvod společností Zippo se ve skutečnosti nevztahoval na právo být vyslechnut, když uvedený důvod kasačního opravného prostředku kritizuje proces shromažďování informací Komisí podle článku 9 nařízení o prosazování pravidel mezinárodního obchodu z hlediska zásady řádné správy, jak je vyjádřena v článku 41 Listiny. Komise však Tribunálu výslovně nevytýká, že rozhodl *ultra petita* pátého žalobního důvodu vzneseného společnostmi Zippo. V každém případě široký výklad tohoto žalobního důvodu umožňuje vykládat argumenty společností Zippo tak, že namítají porušení práva být vyslechnut, když tvrdí, že je Komise měla z důvodu dotčených opatření na ně zaměřených individuálně informovat.

[36] – Viz napadený rozsudek, bod 61.

[37] – V kasačním opravném prostředku Komise na podporu uvedeného argumentu odkazuje na body 63, 65, 73 a 91 napadeného rozsudku.

[38] – Viz body 63, 65, 67 a 72 až 74 napadeného rozsudku.

48. Již ze znění čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny a relevantní judikatury [39] vyplývá, že se právo být vyslechnut podle uvedeného ustanovení uplatní za dvou podmínek: zaprvé opatření je individuálním opatřením, které má být přijato v rámci správního řízení vedeného ve vztahu k určité osobě, a zadruhé opatření, které má být přijato, může nepříznivě zasáhnout do právního postavení uvedené osoby.

49. Na základě uvedené logiky Soudní dvůr dovodil, že právo být vyslechnut, jak je vyjádřeno v čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny, se uplatní pouze v řízení, v němž správní orgán přijímá individuální opatření vůči určité osobě, a nikoli v rámci řízení vedoucího k vydání aktu s obecnou působností [40].

50. Pro takové omezení existují významné politické důvody: většina, ne-li všechny akty s obecnou působností mohou mít určitý nepříznivý dopad přinejmenším na jednu fyzickou nebo právnickou osobu bez ohledu na to, zda ji lze předem určit. Přestože, jak Komise rovněž uvádí, musí unijní orgány zohlednit dopad, který takové akty budou pravděpodobně mít na fyzické nebo právnické osoby, nejsou povinny brát v úvahu konkrétní situaci uvedených osob.

51. Obecné dotčení určité osoby takovým opatřením tudíž nemůže stačit k tomu, aby se uplatnilo právo být vyslechnut, jak je vyjádřeno v čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny.

52. Jak správně tvrdí Komise, opačný přístup, tedy přiznání práva být vyslechnuta každé osobě, která by mohla být dotčena aktem s obecnou působností, by bylo v praxi neproveditelné.

53. I kdyby však bylo možné nalézt způsob, jak takový postup provést, bylo by nemožné byť jen ztotožnit a informovat všechny uvedené osoby dotčené aktem s obecnou působností za účelem jejich vyslechnutí.

54. V oblasti společné obchodní politiky je tomu tak proto, že jak Komise vysvětlila v odpovědi na otázky položené účastníkům řízení Tribunálem, uvedený orgán nemá k dispozici ani seznam dovozců určitého výrobku. Nemá ani přístup k individuálním údajům, které by umožnily ztotožnit osoby, jež by potenciálně mohly být dotčeny.

55. Z toho vyplývá, že z právních i praktických důvodů může „individuální“ právo být vyslechnut, jak je vyjádřeno v čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny, vzniknout pouze ve vztahu k individuálním opatřením [41].

56. První části prvního důvodu kasačního opravného prostředku je tedy nutno vyhovět.

[39] – Viz vysvětlení k Listině základních práv týkající se článku 41, která odkazují mimo jiné na rozsudky ze dne 21. listopadu 1991, Technische Universität München (C-269/90, EU:C:1991:438, bod 14), a ze dne 6. prosince 1994, Lisrestal a další v. Komise (T-450/93, EU:T:1994:290, bod 42) [posledně uvedený rozsudek byl potvrzen v řízení o kasačním opravném prostředku rozsudkem ze dne 24. října 1996, Komise v. Lisrestal a další (C-32/95 P, EU:C:1996:402, bod 21 a násl.)].

[40] – Viz rozsudek ze dne 17. března 2011, AJD Tuna (C-221/09, EU:C:2011:153, bod 49) (v němž Soudní dvůr nepřipouští uplatnění práva být vyslechnut podle článku 41 Listiny ve vztahu k aktům s obecnou působností v oblasti společné rybářské politiky). Viz též rozsudek ze dne 22. června 2023, Arysta LifeScience Great Britain v. Komise (C-259/22 P, nezveřejněný, EU:C:2023:513, body 49 a 50), a obdobně, pokud jde o legislativní akty, rozsudky ze dne 14. října 1999, Atlanta v. Evropské společenství (C-104/97 P, EU:C:1999:498, body 35 až 38).

[41] – To však unijnímu normotvůrci ani Komisi nebrání při výkonu přenesených pravomocí v tom, aby na základě své volby přiznali osobám dotčeným aktem s obecnou působností právo být vyslechnuty; v tomto ohledu viz rozsudek ze dne 22. června 2023, Arysta LifeScience Great Britain v. Komise (C-259/22 P, nezveřejněný, EU:C:2023:513, bod 51). Pokud jde o příklady z oblasti společné obchodní politiky, viz čl. 5 odst. 10, čl. 6 odst. 5, čl. 21 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1036 ze dne 8. června 2016 o ochraně před dumpingovým dovozem ze zemí, které nejsou členy Evropské unie (Úř. věst. 2016, L 176, s. 21), jakož i články 4 a 15 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 1083/2013 ze dne 28. srpna 2013 o stanovení pravidel týkajících se postupu pro dočasné odnětí celních preferencí a přijetí obecných ochranných opatření podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 978/2012 o uplatňování systému všeobecných celních preferencí (Úř. věst. 2013, L 293, s. 16).

2. Ke druhé části: napadené nařízení nepředstavuje „individuální opatření“

57. Komise dále tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když dospěl k závěru, že napadené nařízení představuje ve vztahu ke společnostem Zippo individuální opatření ve smyslu čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny.

58. Souhlasím s Komisí.

59. Zaprvé napadené opatření je nařízením, což je, podle čl. 288 druhého pododstavce SFEU, akt s obecnou působností pro všechny subjekty unijního práva.

60. Společnosti Zippo nicméně v podstatě správně tvrdí, že forma nařízení sama o sobě nevylučuje možnost, že by napadené nařízení mohlo obsahovat individuální rozhodnutí ve vztahu ke konkrétním osobám, takže by se na ně mohlo uplatnit právo být vyslechnut, jak je zakotveno v čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny [42].

61. Tak je tomu například v oblasti antidumpingových a omezujících opatření, kdy Komise a Rada Evropské unie přijímají nařízení o uložení některých opatření fyzickým nebo právnickým osobám *ad nominen*. Taková opatření jsou sice obecně přijímána ve formě nařízení, nicméně pro některé fyzické a právnické osoby mají parametry rozhodnutí, jelikož odrážejí konečné stanovisko unijních orgánů po skončení správního řízení týkajícího se jejich konkrétní situace [43].

62. Z uvedeného důvodu se tyto fyzické a právnické osoby mohou dovolávat práva být vyslechnuty, jako kdyby bylo dotčené nařízení určeno jim, a to i v případě, že příslušné sekundární unijní právo takovou možnost nestanoví [44].

63. Napadené nařízení je však jiné.

64. Objektivně určuje situace a vyvolává právní účinky vůči kategoriím osob pojímaným obecným a abstraktním způsobem [45].

65. V projednávané věci se použije na veškerý dovoz ze Spojených států, který spadá do rámce kódu KN 9613 80 00.

[42] – Obdobně viz rozsudek ze dne 17. července 2008, Athinaïki Techniki v. Komise (C-521/06 P, EU:C:2008:422, body 42 až 44) (v němž Soudní dvůr vysvětluje, že pro kvalifikaci aktu je v zásadě irelevantní, zda splňuje určité formální požadavky, ale že je třeba se zaměřit na obsah napadeného aktu a úmysl jeho autora).

[43] – V oblasti antidumpingu viz zejména rozsudek ze dne 29. března 1979, NTN Toyo Bearing a další v. Rada (113/77, EU:C:1979:91, bod 8) (v němž Soudní dvůr vysvětluje, že antidumpingové nařízení je „individualizováno“ pro vyvážející výrobce dotčeného výrobku, jejichž údaje byly použity v průběhu šetření). Viz též rozsudek ze dne 21. února 1984, Allied Corporation a další v. Komise (239/82 a 275/82, EU:C:1984:68, body 11 a 12) (v němž Soudní dvůr v bodě 12 uvedeného rozsudku vysvětluje, že „opatření, jimiž jsou ukládána antidumpingová cla, se pravděpodobně budou bezprostředně a osobně dotýkat těch výrobců a dovozců, kteří mohou prokázat, že byli určeni v opatřeních přijatých Komisí nebo Radou nebo byli dotčeni přípravnými šetřeními“). V oblasti omezujících opatření viz zejména rozsudky ze dne 3. září 2008, Kadi a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise (C-402/05 P a C-415/05 P, EU:C:2008:461, body 241 až 244), a ze dne 23. dubna 2013, Gbagbo a další v. Rada (C-478/11 P až C-482/11 P, EU:C:2013:258, bod 56) (ve druhém zmíněném rozsudku Soudní dvůr vysvětluje, že sporné akty jsou „v rozsahu, v jakém zakazují určité kategorii obecně a abstraktně určených adresátů zejména poskytnout finanční zdroje a hospodářské prostředky k dispozici osobám a subjektům, jejichž jména jsou uvedena na seznamech obsažených v jejich přílohách, akty s obecnou působností a zároveň představují řadu individuálních rozhodnutí vůči uvedeným osobám a subjektům“).

[44] – Viz například rozsudky ze dne 27. června 1991, Al-Jubail Fertilizer v. Rada (C-49/88, EU:C:1991:276, bod 17) (v němž Soudní dvůr uznává nezbytnost práva být vyslechnut i v situaci, kdy dotčená použitelná unijní právní úprava uvedenou možnost neupravovala).

[45] – Obdobně viz rozsudek ze dne 6. října 1982, Alusuisse Italia v. Rada a Komise (307/81, EU:C:1982:337, bod 9) (v němž Soudní dvůr vysvětluje, že antidumpingové nařízení se obecně vztahuje na dovozy všech výrobků pocházejících z dané země, s určitými výjimkami, pokud jde o všechny osoby, které v něm nejsou výslovně jmenovány jako osoby, kterým se ukládá zvláštní clo).

66. Za tímto účelem napadené nařízení nepoužívá informace týkající se obchodních činností žádné z fyzických nebo právnických osob, jichž se dotýká.

67. Není zaměřeno proti jednání jednoho konkrétního podniku [46] ani není určeno společnostem Zippo [47].

68. Naopak, jak vysvětlil sám Tribunál, cílem napadeného nařízení je obecně vyvinout tlak na Spojené státy, aby změnily svou praxi [48].

69. Za těchto okolností nemohou společnosti Zippo tvrdit, že napadené nařízení je individuálním opatřením, které je jim určeno, a že jim tedy před jeho přijetím mělo být přiznáno právo být vyslechnuty.

70. Žádné z rozhodnutí v rámci judikatury, které se Tribunál dovolává, neposkytuje oporu opačnému závěru [49].

71. Skutečnost, že průběh postupu přijímání napadeného nařízení vedl Komisi k tomu, že určila osobu, jejíž zájmy mohou být nepříznivě dotčeny [50], nebo že Komise věděla, že dotčený výrobek spadá do kategorií výrobků, na které se uvedený akt vztahuje [51], které navíc určila z vlastního podnětu [52], neznamená, že napadené nařízení bylo přijato v rámci postupu vedeného proti společnostem Zippo nebo ve vztahu k nim.

72. Tyto skutečnosti samy o sobě nečiní z napadeného nařízení individuální opatření ve smyslu vyžadovaném pro uplatnění čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny.

73. Bylo by totiž znepokojující, kdyby Komise nebyla obeznámena se situací a hlavními účastníky trhu ze Spojených států v odvětví, v němž se orgán rozhodl uložit vyrovnávací opatření, a to z toho prostého důvodu, že taková opatření mají být, jak stanoví nařízení o prosazování pravidel mezinárodního obchodu, mimo jiné volena a navrhována, aby třetí země přiměla k tomu, že budou dodržovat použitelná pravidla mezinárodního obchodu [53].

[46] – Viz napadený rozsudek, bod 69 (v němž Tribunál vysvětluje, že dotčená vyrovnávací opatření nesměřují proti společnostem Zippo) a bod 72 (v němž Tribunál konstatuje, že uvedená opatření „[nejsou] přijat[a] v rámci individuálního řízení proti podnikům vyvážejícím výrobky dotčené tímto opatřením“).

[47] – *Ex multis* viz rozsudek ze dne 1. října 2009, Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware v. Rada (C-141/08 P, EU:C:2009:598, bod 83 a citovaná judikatura) (v němž Soudní dvůr vysvětluje, že právo být vyslechnut vyžaduje, aby osoby, kterým jsou určena rozhodnutí, která významně ovlivňují jejich zájmy, mohly užitečně vyjádřit své stanovisko).

[48] – Viz napadený rozsudek, bod 29.

[49] – Jak Komise správně zdůrazňuje, všechny věci, které Tribunál cituje v bodech 61 až 65 napadeného rozsudku, se týkaly okolností, kdy se jednalo o individuální řízení. Žádný z uvedených rozsudků tedy nepodporuje postoj, podle kterého pouhá existence nepříznivých účinků postačuje k uplatnění práva být vyslechnut. Tudíž rozsudek ze dne 5. listopadu 2014, Mukarubega (C-166/13, EU:C:2014:2336), se týkal individuálního řízení o navrácení neoprávněně pobývajícího státního příslušníka třetí země; rozsudek ze dne 4. června 2020, ESVČ v. De Loecker (C-187/19 P, EU:C:2020:444), se týkal individuálního rozhodnutí týkajícího se převedení dočasného zaměstnance ESVČ v zájmu služby; rozsudek ze dne 21. prosince 2021, Algebris (UK) a Anchorage Capital Group v. SRB (C-934/19 P, EU:C:2021:1042), se týkal rozhodnutí o řešení krize společnosti Banco Popular, a tudíž rozhodnutí pravděpodobně určeného uvedené právnické osobě, jež bylo napadeno třetí osobou, která neměla právo být vyslechnuta; a konečně rozsudek ze dne 18. června 2014, Španělsko v. Komise (T-260/11, EU:T:2014:555), se týkal rozhodnutí určeného Španělsku.

[50] – Napadený rozsudek, bod 74.

[51] – Napadený rozsudek, bod 75.

[52] – Napadený rozsudek, bod 76.

[53] – Viz nařízení o prosazování pravidel mezinárodního obchodu, bod 8 odůvodnění.

74. Z toho vyplývá, že Komise správně uvádí, že se Tribunál dopustil nesprávného posouzení, když měl za to, že napadené nařízení představuje pro společnosti Zippo „individuální opatření“ ve smyslu čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny.

75. Na uvedený závěr nemá vliv argumentace společností Zippo, podle které by se vzájemně vylučovalo připuštění přípustnosti dotčené žaloby na jedné straně a zpochybňování použitelnosti práva být vyslechnut na straně druhé.

76. V tomto ohledu stačí podotknout, že Soudní dvůr již měl příležitost upřesnit, že skutečnost, že účastník řízení je bezprostředně a osobně dotčen aktem s obecnou působností, neznamená, že uvedenému účastníkovi řízení musela být poskytnuta možnost být vyslechnut v rámci postupu, který vedl k jeho přijetí [54].

77. Jak správně uvedla Komise, k tomu, aby bylo určité osobě přiznáno právo být vyslechnuta podle čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny, nestačí, aby byla taková osoba aktem osobně dotčena. Dotčené řízení rovněž musí vést k vydání „individuálního opatření“.

78. To lze vysvětlit rozdílnými účely podmínek aktivní legitimace podle čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU a podmínek přiznání (individuálního) práva být vyslechnut podle čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny. Na jedné straně stojí uznání aktivní legitimace určité fyzické nebo právnické osoby k podání žaloby k unijnímu soudu, které má za cíl umožnit osobě, do jejíhož postavení bylo opatřením nepříznivě zasaženo, napadnout jeho právní platnost. Na druhé straně stojí právo být vyslechnut, které má za cíl určité osobě umožnit, aby zabránila přijetí rozhodnutí, které se jí týká, pokud by mělo takové rozhodnutí nepříznivý dopad na její osobní situaci [55].

79. Poskytnutí přístupu k unijním soudům je tedy podmíněno pouze tím, aby opatření individualizovalo dotčenou osobu, přestože normotvůrce neměl při přijímání uvedeného opatření takovou osobu na mysli.

80. Naproti tomu platí, že přiznání práva být vyslechnut v rámci správního řízení vyžaduje, aby bylo uvedené řízení vedeno s cílem reagovat na individuální situaci dotčené osoby a bylo završeno aktem, který může nepříznivě zasáhnout do právního postavení uvedené osoby.

81. Komise tedy správně tvrdila, že konstatování, že fyzická nebo právnická osoba je osobně dotčena aktem s obecnou působností, nutně neznamená, že dotčené opatření představuje „individuální opatření“ ve smyslu čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny.

82. Je tedy nutno vyhovět i druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku.

[54] – Viz rozsudek ze dne 14. října 1999, Atlanta v. Evropské společenství (C-104/97 P, EU:C:1999:498, body 34 a 35). Viz též stanovisko generálního advokáta J. Mischa ve věci Atlanta v. Evropské společenství (C-104/97 P, EU:C:1999:234, body 57 až 70) (v němž generální advokát vysvětluje, že situace jednotlivce, kterého se opatření bezprostředně a osobně dotýká, se liší od situace, která zakládá právo na obhajobu, jelikož ve druhém uvedeném případě je souvislost s dotčeným opatřením specifická a vztahuje se pouze na individuální situaci dotčené osoby) a rozsudky ze dne 11. září 2002, Pfizer Animal Health v. Rada (T-13/99, EU:T:2002:209, bod 487), a ze dne 13. září 2023, Venezuela v. Rada (T-65/18 RENV, EU:T:2023:529, bod 43 a citovaná judikatura).

[55] – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. června 2020, ESVČ v. De Loecker (C-187/19 P, EU:C:2020:444, bod 69 a citovaná judikatura) (v němž Soudní dvůr vysvětluje, že „má zejména za cíl umožnit příslušnému orgánu napravit pochybení nebo dotčené osobě uplatnit takové skutečnosti týkající se její osobní situace, jež mohou ovlivnit, zda rozhodnutí bude, či nebude přijato, anebo zda bude mít takový, či jiný obsah“).

3. Ke třetí části: případné právo být vyslechnut bylo zajištěno v rámci řízení vedeného podle článku 9 nařízení o prosazování pravidel mezinárodního obchodu

83. Ve třetí části prvního důvodu kasačního opravného prostředku Komise v podstatě tvrdí, že i kdyby se na situaci v projednávané věci mělo uplatnit právo být vyslechnut zakotvené v čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny, lze konstatovat, že toto právo bylo zajištěno prostřednictvím postupu shromažďování informací prováděného podle článku 9 nařízení o prosazování pravidel.

a) K přípustnosti

84. Ve své odpovědi zpochybnily společnosti Zippo přípustnost uvedeného argumentu Komise. Mají za to, že kasační opravný prostředek Komise týkající se této části argumentace neoznačuje dostatečně relevantní body napadeného rozsudku. Kasační opravný prostředek Komise týkající se této části tudíž nesplňuje požadavky vyplývající z čl. 169 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora. Uvedené ustanovení stanoví, že „[d]ovolávané právní důvody a argumenty musí přesně označit napadané body odůvodnění rozhodnutí Tribunálu“.

85. S tím nesouhlasím.

86. Jak upřesňuje Komise, uvedený procesní požadavek nesmí být chápán příliš formalisticky, tedy že ve všech případech vyžaduje uvedení konkrétních bodů napadeného rozsudku.

87. Smyslem čl. 169 odst. 2 jednacího řádu je umožnit Soudnímu dvoru provést přezkum legality aktu unijního práva [56].

88. Dotčené ustanovení je tudíž vyjádřením čl. 256 odst. 2 SFEU a článku 58 statutu Soudního dvora Evropské unie, které vyžadují, aby Soudní dvůr Evropské unie při výkonu funkce v rámci řízení o kasačním opravném prostředku mohl pochopit předmět sporu.

89. Uvedený požadavek je splněn, pokud kasační opravný prostředek uvádí prostřednictvím důvodů a argumentů předložených navrhovatelem, které části napadeného rozsudku mají být podle navrhovatele zrušeny [57].

90. Jak konstatoval Soudní dvůr, lze tak učinit výslovným uvedením zpochybňovaných bodů odůvodnění napadaného rozsudku, „nebo citací nebo převzetím částí, které jsou v něm uvedeny, a umožňují je tak označit“ [58].

91. V projednávané věci Komise v rámci třetí části prvního důvodu kasačního opravného prostředku nejen vysvětluje, že v podstatě zpochybňuje závěr Tribunálu, podle kterého článek 9 nařízení o prosazování pravidel není provedením práva být vyslechnut, jak je vyjádřeno v čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny, ale rovněž zdůrazňuje, které konkrétní body napadeného rozsudku mají být podle jejího návrhu zrušeny [59].

[56] – *Ex multis* viz rozsudek ze dne 10. září 2024, Google a Alphabet v. Komise (Google Shopping) (C-48/22 P, EU:C:2024:726, bod 63).

[57] – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. července 2000, Bergaderm a Goupil v. Komise (C-352/98 P, EU:C:2000:361, bod 34 a citovaná judikatura).

[58] – Viz rozsudek ze dne 21. prosince 2021, Aeris Invest v. SRB (C-874/19 P, EU:C:2021:1040, bod 51).

[59] – Viz body 73 a 74 kasačního opravného prostředku, které kritizují body 67, 85 a 86 napadeného rozsudku. Viz též s. 3 repliky, v níž má Komise za to, že v jejím kasačním opravném prostředku jsou rovněž implicitně uvedeny přímé námitky proti bodům 91 a 92 napadeného rozsudku.

92. Z toho vyplývá, že kasační opravný prostředek splňuje požadavky čl. 169 odst. 2 jednacího řádu. Argument společností Zippo týkající se nepřípustnosti tedy musí být odmítnut.

b) K věci samé

93. V bodě 67 napadeného rozsudku dospěl Tribunál k závěru, že „[p]okud se […] podnik, jehož zájmy mohly být nepříznivě dotčeny opatřeními stanovenými prováděcím aktem přijatým Komisí v souladu s čl. 4 odst. 1 [nařízení o prosazování pravidel mezinárodního obchodu], neúčastnil takového shromažďování informací, nelze mít za to, že jeho právo být vyslechnut zaručené čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny nebylo porušeno pouze z toho důvodu, že Komise splnila svou povinnost zajistit uvedené shromažďování podle čl. 9 odst. 1 tohoto nařízení“ [60].

94. Komise takový výklad článku 9 nařízení o prosazování pravidel zpochybňuje. Má za to, že výklad uvedeného ustanovení Tribunálem může pobízet zúčastněné strany k tomu, aby se neúčastnily postupů shromažďování informací takového druhu, jaké byly prováděny v projednávané věci, a to pouze proto, aby mohly následně napadnout platnost výsledného aktu unijního práva na základě porušení práva na obhajobu.

95. Jak jsem již vysvětlila v bodě 49 tohoto stanoviska, právo být vyslechnut v rámci postupu vedoucího k přijetí aktu s obecnou působností, jako je tomu v případě napadeného nařízení, nemůže být založeno na čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny.

96. Nicméně platí, že v systému založeném na zásadě participativní demokracie [61], kde subjektům, do jejichž právního postavení by mohlo být nepříznivě zasaženo akty s obecnou působností přijatými správními orgány, musí být dána možnost vyjádřit své zájmy a vysvětlit své obavy [62], může být taková možnost poskytnuta prostřednictvím nějakého druhu postupu shromažďování informací předcházejícího přijetí takových aktů, jako je postup upravený v článku 9 nařízení o prosazování pravidel.

97. V napadeném rozsudku Tribunál nekritizoval transparentnost a otevřenost uvedeného řízení v rozsahu, v němž bylo prováděno ve vztahu k přijetí napadeného nařízení [63].

98. Ani společnosti Zippo uvedený závěr nezpochybnily prostřednictvím vedlejšího kasačního opravného prostředku.

99. Lze tedy dospět k závěru, že v projednávané věci bylo právo být vyslechnut zajištěno, a to v rámci postupů vedoucích k přijetí aktu s obecnou působností, pokud lze takové právo považovat za právo existující na základě unijního práva nezávisle na čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny.

60 – Napadený rozsudek, bod 67.

61 – Viz čl. 11 odst. 1 SEU, který stanoví, že „[o]rgány dávají vhodnými způsoby občanům a reprezentativním sdružením možnost projevovat a veřejně si vyměňovat své názory na všechny oblasti činnosti Unie“.

62 – V tomto ohledu viz pracovní dokument útvarů Komise – pokyny pro zlepšování právní úpravy, SWD(2021) 305 final, bod 2.1, v němž Komise vysvětluje, že podle článku 11 SEU „má Komise povinnost vést rozsáhlé konzultace se zúčastněnými stranami, aby byla zajištěna soudržnost a transparentnost činnosti Unie. Konzultace se zúčastněnými stranami je důležitým prostředkem pro shromažďování důkazů na podporu tvorby politik“. Viz též sdělení Komise, Towards a reinforced culture of consultation and dialogue – General principles and minimum standards for consultation of interested parties by the Commission (Cesta k posílení kultury konzultací a dialogu – Obecné zásady a minimální standardy týkající se konzultací vedených Komisí se zúčastněnými stranami), COM(2002) 704 final, s. 15 a 16, které stanoví minimální standardy pro konzultace v případech, kdy „si Komise přeje, aby se zúčastněné strany vyjádřily ke tvorbě politik Komise před přijetím jejího rozhodnutí“.

63 – Viz napadený rozsudek, body 53 až 58.

100. Skutečnost, že se společnosti Zippo uvedeného postupu shromažďování informací neúčastnily, byť byly o jeho provádění informovány prostřednictvím zveřejnění oznámení na internetových stránkách GŘ pro obchod, nemá na uvedený závěr vliv.

101. Pokud by se byly společnosti Zippo účastnily uvedeného postupu, mohly uplatnit argumenty, které podle nich mohly mít dopad na obsah napadeného nařízení, a sice že „v okamžiku přijetí napadeného nařízení představovala vyrovnávací opatření zamýšlená ve vztahu k jejich výrobkům nejtvrdší formu zamýšlených vyrovnávacích opatření, a to jak z hlediska rozsahu, tak výše, ve srovnání s opatřeními, která se týkala jiných výrobních odvětví ve Spojených státech“, mohly poukázat na „zvláště přísnou povahu opatření, které se týká jediného podniku a nutí jej nést veškeré důsledky dotčených vyrovnávacích opatření, nebo také na skutečnost, že jejich výrobky nemají souvislost s výrobky, kterých se týkají ochranná opatření přijatá Spojenými státy, takže opatření přijatá Komisí nemohou kompenzovat účinky uvedených ochranných opatření“, a mohly tvrdit, že „Komise tím, že se zaměřila konkrétně na ně, přijala diskriminační opatření, ačkoli měla možnost zvolit jiné výrobky, které by se týkaly několika podniků, a spravedlivěji rozdělit dotčená vyrovnávací opatření“ [64].

102. I kdyby tedy byla pravda, že společnostem Zippo svědčilo nějaké „obecné“ právo být vyslechnuty před přijetím aktu s obecnou působností Komisí – mimo působnost čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny –, uvedené právo Komise za okolností daných v projednávané věci neporušila.

103. Vzhledem k výše uvedeným úvahám Soudnímu dvoru navrhuji, aby vyhověl i třetí části argumentace a s ní i prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku v plném rozsahu.

B. Důsledky

104. Podle článku 61 statutu Soudního dvora Evropské unie může Soudní dvůr vydat sám konečné rozhodnutí ve věci, pokud to soudní řízení dovoluje.

105. Tato podmínka není v projednávané věci splněna.

106. V napadeném rozsudku se Tribunál zabýval pouze pátým žalobním důvodem společností Zippo.

107. Z výše uvedených důvodů mám za to, že zmíněný žalobní důvod není opodstatněný. Je tedy nutno jej zamítnout.

108. Ovšem vzhledem k tomu, že Tribunál neposuzoval první, druhý, třetí ani čtvrtý žalobní důvod, které společnosti Zippo uplatnily na podporu své žaloby a které se týkají merita napadeného nařízení, přičemž zčásti vyžadují provedení komplexního skutkového posouzení [65], nemá Soudní dvůr k dispozici všechny prvky nezbytné k tomu, aby vydal konečné rozhodnutí [66].

[64] – Napadený rozsudek, bod 88.

[65] – Viz například první žalobní důvod vycházející z porušení zásady proporcionality při výběru dotčeného výrobku. Uvedený žalobní důvod vyžaduje posouzení otázky, zda byla dotčená opatření vhodná, nezbytná a nepřekračovala rámec toho, co je nezbytné k dosažení cíle, který sledují.

[66] – Obdobně viz rozsudek ze dne 25. ledna 2022, Komise v. European Food a další (C-638/19 P, EU:C:2022:50, bod 154 a citovaná judikatura).

109. V důsledku toho je třeba vrátit věc zpět Tribunálu k rozhodnutí o ostatních žalobních důvodech a argumentech, které mu byly předloženy, a rozhodnout, že o nákladech řízení bude rozhodnuto později.

IV. Závěry

110. Na základě výše uvedeného navrhuji, aby Soudní dvůr

– zrušil rozsudek ze dne 18. října 2023, Zippo Manufacturing a Zippo v. Komise (T-402/20, EU:T:2023:640);

– zamítl pátý žalobní důvod jako neopodstatněný;

– vrátil věc Tribunálu k rozhodnutí o ostatních žalobních důvodech a argumentech, které mu byly předloženy; a

– rozhodl, že o nákladech řízení bude rozhodnuto později.